

گفت‌وگوی «وطن امروز» با دکتر محسن الوری درباره نسبت مناسک با رشد دینداری و فضیلت‌های دینی

میل جهانی به مناسک

صفحه ۵

دوشنبه ۲۹ مرداد ۱۴۰۳ | ۱۴۶ نفر ۲۱۹ | شماره ۱۱۱۳ | صفحه ۵-۵۰۰۰ | Vatan-emrooz

روزنامه صبح ایران

VATANEMROOZ.IR

وطن امروز

۱۸۹ | سال و روز ۳۳ | گذشت |

VATAN-E-EMROOZ | VOL.16 | NO.4113 | MON.AUG.19, 2024 | ISSN:2008-2886

درباره «آن دلون» که مرگ او را ۸۸ سالگی در آغوش گرفت

جنتلمن اصول داشت

صفحه ۸

یادداشت روز

دادگاه ۲۸ مرداد و چند پیام

نوبت ایران است

[امیرعباس نوری]

نخستین جلسه رسیدگی به پرونده کودتای ۲۸ مرداد یک اتفاق بسیار مهم است که می‌تواند بسترساز اقدامات حقوقی برای اعاده حقوق مردم ایران شود. از مدت‌ها قبل موضوع پیگیری پرونده‌های حقوق بشری در قوه‌قضائیه در دستور کار قرار گرفت. برگزاری دادگاه منافقین یکی از اقداماتی بود که هرچند بسیار دیر اما برای تحت پیگرد قرار دادن عوامل گروهک نفاق لازم بود. برگزاری دادگاه منافقین ۲ نتیجه ملموس داشته است. اول: تشکیل دادگاه و اخذ رای علیه متهمان در یک دادگاه داخلی که مبنای اقدامات حقوقی ایران شده است، دوم: پیگیری‌ها برای استرداد و مجازات مجرمان پرونده، سوم: فشار سیاسی بر کشورهای میزبان تروریست‌های منافق برای تحریک فعالیت‌های این گروهک.

حالا با برگزاری دادگاه کودتای ۲۸ مرداد، افق جدیدتری در مستندسازی قضایی برهه‌های تاریخی کشور و نیز تحت پیگرد قرار دادن مجرمان و اعاده منافع ملی باز شده است. دادگاه دیروز در پی اعاده دولت ایالات متحده، وزارت خارجه ایالات متحده، بانک مرکزی ایالات متحده، آژانس مرکزی ایالات متحده، وزارت خزانه‌داری ایالات متحده آمریکا، مجلس نمایندگان ایالات متحده آمریکا و فدرال رزرو کيفرخواست صادر شد.

پیام‌ها و فواید این دادگاه نیز قابل تامل است: ۱- کودتای ۲۸ مرداد یک دخالت خارجی آشکار در امور داخلی ایران بود. مقامات آمریکایی و انگلیسی نیز بارها نسبت به دست داشتن خود در این کودتا اعتراف کرده‌اند. این دخالت خارجی ۲ تأثیر منفی عمده در ایران داشت. نخست آنکه دولتی مردمی و بر ساخته اراده ملی به زیر کشیده شد و دوم اینکه یک رژیم فاسد و مستبد به مدت ۲۵ سال بر همه امور ایران حاکم شد. رژیم‌هایی که به غیر از تأثیرات مخرب فرهنگی بر ایران، میلیاردها دلار سرمایه‌های کشور را به تاراج برد. دادگاه دیروز حاوی این پیام است که ایران ۸ نهاد آمریکایی دخیل در این کودتای خسارت‌بار را تحت پیگرد قرار می‌دهد تا با برآورد هزینه‌های این کودتا، نسبت به مسترد کردن آن مستندسازی قضایی انجام شده باشد. دولت آمریکایی طی سال‌های اخیر به پناه‌های متحکماند ۱۱ سپتامبر اقدام به مصادره اموال مردم ایران به سود برخی شهروندان خود کرده است. ایران اما با استناد به دخالت‌های هزینه‌ساز آمریکا در ایران، مقابله به مثل قانونی انجام خواهد داد. ۲- برگزاری دادگاه کودتای ۲۸ مرداد از این حیث که این دخالت آمریکا در سرنوشت یک کشور ثبت، مورد بررسی و صدور حکم قرار می‌گیرد نیز حائز اهمیت است. در واقع دستگاه قضایی ایران با برگزاری این دادگاه در حال مستندسازی قضایی دخالت‌های آمریکایی‌ها در ایران است و این مستندات قضایی از طریق محاکم قضایی خارجی باید مورد پیگیری قرار گیرد. بیش از ۴۰۰ هزار نفر ششای این پرونده هستند و باید حقوق همه این شکانیان از طریق محاکم قضایی و سیاست خارجی پیگیری شود.

۳- یکی از پیام‌های مهم برگزاری این دادگاه، ارسال پیام اقتدار ایران است. ایران اکنون با برگزاری دادگاه ضدآمریکایی هم‌باعتباری دولت آمریکا را ثابت می‌کند و هم در حوزه‌های سیاسی و اقتصادی، منافع مردم خود را پیگیری می‌کند. این اقدام ایران در برابر آمریکا نشان می‌دهد ایران اکنون در منطقه دارای چنان قدرتی است که از طریق ابزار قانونی و قضایی خود نسبت به اعاده منافع ملی‌اش اقدام می‌کند. هزینه‌های دخالت آمریکا در کودتای ۲۸ مرداد و عنوان کشیدن استبداد پهلوی به مدت ۲۵ سال دیگر هزینه‌های مستند و مالی بسیاری برای مردم ایران داشت. اکنون موعد جبران هزینه‌های معنوی و نیز اعاده هزینه‌های مالی این کودتا است. از سوی دیگر این قبیل اقدامات قضایی می‌تواند هزینه دخالت‌ها در ایران و نیز هزینه تصمیمات غیرانسانی دیگر علیه مردم ایران را به مراتب بالا ببرد. این دادگاه‌ها باید در عمل به جایی برسد که هر مقام آمریکایی که قصد تصویب یا همراهی با هر امری با این اقدام ایران است.

۴- این اقدام دستگاه قضایی بسیار قابل احترام و قابل دفاع و نشان‌دهنده بویایی و تحول در دستگاه قضایی است. به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، این قبیل دادگاه‌ها در کناره اعاده حقوق سیاسی و مدنی مردم مورد ظلم واقع شده ایران، می‌تواند به معنای این مهم هم باشد که مستندسازی و مستندسازی قضایی خارج از ایران و غارت اموال نفتی و غیرنفتی توسط دربار دست‌نشانده آمریکایی، بی‌جواب نمی‌ماند و حالا که ایران در حوزه‌های مختلف دفاعی به توانمندی‌های گسترده‌ای دست یافته، حتماً این دادگاه را به معنای فرصتی برای تسویه حساب‌ها با جریان‌های غربی و عبری می‌نگرد.

نوبت مستندسازی در دادگاه قضایی، روزگاری ایران

برگزاری دادگاه ۸ نهاد آمریکایی دخیل در کودتای ۲۸ مرداد

حساب‌کشی از کودتا

با گذشت ۷۱ سال از کودتای آمریکایی-انگلیسی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، دیروز نخستین جلسه دادگاه دعوی حقوقی بالغ بر ۴۰۲ هزار نفر از شهروندان ایرانی از بیش از ۲۰ استان کشور به طرفیت ۶ شخصیت حقوقی و حقیقی از جمله دولت ایالات متحده آمریکا و سردمداران آن که در این کودتا دخیل بودند، برگزار شد. در پی کودتای ۲۸ مرداد، محمدرضا شاه دوباره به ابریکه قدرت بازگشت و ۲۵ سال دیگر با دیکتاتوری تمام در ایران حکومت کرد. دیروز محمود مصدق، نوه دکتر محمد مصدق در این دادگاه گفت: درخواست دارم بر اساس قانون و قواعد بین‌المللی و داخلی حکمی صادر شود که جبران خسارات عظیم مردم ایران و ناشی از ساقط کردن دولت مردمی و قانونی آنها و خسارات عظیم تحصیل ۲۵ سال اختناق و غارت و چپاول منابع ایران باشد. جلسه رسیدگی به پرونده کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ دیروز (یکشنبه ۲۸ مرداد) در شعبه ۵۵ دادگاه حقوقی بین‌الملل به ریاست قاضی حسین زاده و جمعی از حقوقدانان مجتمع قضایی امام خمینی(ره) برگزار شد. در این دادگاه «شامی اقدم» وکیل خواهان گفت: دادخواست چند صد هزار نفری مردم ایران به طرفیت دولت آمریکا به سبب کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ علیه دولت قانونی دکتر مصدق و تحصیل ۲۵ سال خسارت مادی و معنوی و غارت اموال نفتی و غیرنفتی کشور در شعبه ۵۵ حقوقی امور بین‌الملل به جهت تضییع شده ملت ایران به لحاظ جبران خسارت مادی، اقتصادی، امنیتی، سیاسی و فرهنگی ثبت شده است. در ادامه محمد دادی‌قار، وکیل دادگستری در جایگاه قرار گرفت و گفت: به لحاظ حقوقی موضوع کودتای آمریکایی-انگلیسی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، سلطه تمام‌عیار ۲۵ ساله آمریکا بر ایران و آثار غیر قابل جبران آن بر ملت ایران و کشورمان، لازم می‌نماید مواردی را مطرح کنم. قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، کشور ما جزئی از مجموعه امپراتوری آمریکا در این منطقه محسوب می‌شد و خیلی هم وفادار به آمریکا بود. سیاست‌های آمریکا در ایران و به وسیله این کشور، در هر جایی که در آن دستی داشت، اعمال می‌شد. ثروت‌های ملی به صورت رایگان در اختیار آمریکا بود. عناصر سیاسی، دولت، مجلس فرمایشی و نمایشی و دستگاه قضایی وابسته آن روز، همه در اختیار اراده آمریکایی‌ها بود. دادی‌قار در بخش دیگری از سخنانش گفت: خسارت مادی و معنوی ناشی از آن راجع فرامی‌باید، همچنین به استناد قوانین موضوعه، محکومیت خواندگان مبنی بر پرداخت خسارت مادی و معنوی ناشی از این اقدامات خصمانه و خسارت تنبیهی موثر حقوق سیاسی و مدنی مردم مورد ظلم واقع شده ایران، می‌تواند به معنای این مهم هم باشد که مستندسازی و مستندسازی قضایی خارج از ایران و غارت اموال نفتی و غیرنفتی توسط دربار دست‌نشانده آمریکایی، بی‌جواب نمی‌ماند و حالا که ایران در حوزه‌های مختلف دفاعی به توانمندی‌های گسترده‌ای دست یافته، حتماً این دادگاه را به معنای فرصتی برای تسویه حساب‌ها با

جریان‌های غربی و عبری می‌نگرد. ادامه در صفحه ۶

«وطن امروز» گزارش می‌دهد مجلس در بررسی وزرای پیشنهادی پزشک‌یان باید اصول و مصالح را مدنظر قرار دهد

معادله اعتماد

گزارش «وطن امروز» از روز دوم بررسی صلاحیت وزرای پیشنهادی دولت چهاردهم در مجلس

عباد محمدی: «طبق تان در مجلس هم تعجب‌برانگیز بود، نطقی که از حداقل جذابیت برخوردار بود. مطالب تکراری و سخنان درهم ریخته و خسته‌کننده‌تان مهمه نمایندگان را برمی‌انگیخت، حرف تازه‌ای نداشتید، هیچ راه‌حلی برای هیچ چیزی ارائه نکردید؛ نه برنامه‌ای در کار بود، نه پیشنهادی و نه... تا بدانجا که کسی متوجه نشد شما چه می‌گوییدانه مردم در یافتند دولت جنابعلی به کجا خواهد رفت و نه نمایندگان متوجه شدند که باید با چه چیزی موافقت کرده یا با چه چیزی مخالفت کنند.» این بخشی از اعتراضات تند حمید ابولطایی، مشاور سیاسی دولت حسن روحانی بود به سخنان مسعود پزشکیان که در مجلس قرائت شد. می‌توان گفت رئیس دولت چهاردهم خیلی زودتر از پیش‌بینی‌ها در حال زد دست دادن حمایت بخشی از اصلاح‌طلبان و مسؤولان دولت روحانی است. البته این رفتار قابل پیش‌بینی بود، این جریان همواره در حال سهم‌خواهی بوده و پس از ارسال لیست وزرای پیشنهادی به مجلس، گلابه‌های آنها عمیق‌تر شده است. حالا نخستین سخنرانی رئیس‌جمهور جدید در مجلس پس از تنفیذ رای ملت و در دفاع از کابینه مورد تعجب اصلاح‌طلب‌ها و بخشی از طیف موسوم به اعتدالی قرار گرفته است. دفاع رئیس‌جمهور از کابینه پیشنهادی را می‌توان در ۲۰ جمله خلاصه کرد: «به خدا، والله مشورت کرده‌ام، حداقل در آن سطح بالا مشورت‌های مان را انجام داده‌ام» و «از شما می‌خواهم به همه عزیزانی که انتخاب کرده‌ام، با قدرت رای بدهید». این همه دفاع رئیس‌جمهور از کابینه پیشنهادی در ۲ ساعت و ۳۰ دقیقه وقتی بود که مجلس در اختیار رئیس‌جمهور قرار داد. هرچند سخنان پزشکیان در جلسه علنی و در دفاع از کابینه پیشنهادی بیش از یک ساعت زمان نبرد و با جمله «هن بد نیستیم زیاد حرف بزنم» در ذهن افکار عمومی ثبت شد.

■ چه کسی کابینه را گردن می‌گیرد؟
نخستین ناقدان کابینه پیشنهادی رئیس‌جمهور حامیان وی بودند و با استعفا مسوق به سابقه محمدجواد ظریف به صورت علنی عیان شد. صنادی سهم‌خواهی‌ها از همان نخست بلند بود و حتی بعد هم برخی گزینه‌ها که از حضور در لیست جامانده بودند، خیلی شفاف گلابه خود را از اینکه وزارت‌خانه‌ای برای آنها کنار گذاشته نشده است، اعلام کردند. علی‌لیست به صحن علنی مجلس رسیده است و در نهایت طی چند روز آینده تعیین تکلیف می‌شود. لذا مجلس در نخستین مرحله باید توجه کند کابینه حتی اگر با همین ترکیب فعلی از مجلس رای اعتماد دریافت کند، چندان از حمایت اصلاح‌طلب‌ها به عنوان گروه حامی دولت برخوردار نیست و این جریان قرار نیست در بسیاری از موضوعات خود را همراه و سهامدار بدارد. البته برخی مستقدندان این انتقادها می‌تواند به نوعی ضمن گریز از مسؤولیت‌پذیری، ترغیبی برای اخذ رای اعتماد برخی وزرای پیشنهادی رادیکال نیز باشد. از این رو مجلس در بررسی لیست وزرا باید بر اساس منافع ملی رفتار کند و در ادامه چتر حمایتی خود را برای پیشبرد اهداف ملی گسترش دهد.

■ کابینه وفاق با رأی نمایندگان ملی می‌شود
وعده کابینه وفاق ملی از نسوی رئیس‌جمهور در حالی مطرح شد که ترکیب معرفی شده تا حدودی منافع نقد صریح آن شده است، هرچند سهم اصلاح‌طلب‌ها بیشتر از پیش‌بینی‌ها بود و بویژه گزینه‌های ساختار شکن اصلاح‌ها برای تصدی وزرا و وزارتخانه‌های مهم معرفی شدند. دولت پزشکیان همچنان یک دولت اصلاحات است اما تلاش شده تا حدودی از ضرب این مساله گرفته شود. از چند هفته پیش بود که چهره‌های مختلف اصلاح‌طلب تلاش کردند معنای متفاوتی از وفاق ملی را به رئیس‌جمهور تحمیل کنند. رئیس دولت اصلاحات که همواره مدعی بود اختلافات کشور ناشی از عدم حضور و نقش‌آفرینی همه جناح‌های سیاسی است، در چرخش عجیب کرد. «وفاق ملی، سیاق سیاسی نیست، توجه همگانی به خواست ملت، برای تغییر و اصلاح امور است!» برخی این اظهار نظر را (هرچند در آن دعوت به همراهی شده بود) در ادامه گلابه‌ها و سهم‌خواهی‌ها تحلیل کردند. این عبارت بسیار عجیب در حالی تکرار

نیز مانند روز نخست در فضای آرام و کارشناسی به بررسی صلاحیت نمایندگان پرداخت. هرچند روز گذشته برخی نمایندگان اظهارات صریح و تند و بعضاً بی‌ادبانه و بی‌حکامه مطرح کردند اما باید اعتراف کرد روند ۲۰ روز گذشته به دور از نگاه‌های سیاسی و با توجه به تخصص و عملکرد گزینه‌های پیشنهادی پیش‌رفت نطق‌ها در دفاع از وزیر ارتباطات و مخالفت با او برآمده از همین رویکرد بود. انتظار هم این است که همین روند در ادامه نیز طی شود تا به نتیجه مطلوب برسد. نگاه تخصصی به مسائل از این جهت دارای اهمیت است که در صورت عدم قاطعیت مجلس، راه‌هایی برای افراد به دولت زمینه بروز اختلاف‌های ملی را ایجاد می‌کند؛ مانند آنچه در دوره دولت حسن روحانی شاهد بودیم و برخی از وزرا نه تنها شرایط مناسبی را برای پیشرفت کشور ایجاد نکردند، بلکه خود زمینه عقب‌ماندگی در عدم دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز گلابه کرده بود، حتماً واقف است اگر بخواید بر اساس برنامه توسعه دستت باید، با برخی وزرای پیشنهادی، نخواهد توانست این مساله در موضوعات اقتصادی و اجتماعی نمود پررنگ‌تری دارد، لذا وفاق ملی زمانی محقق خواهد شد که مجلس با نگاهی تخصصی، کارشناسی و سلسله‌زانه با کابینه پیشنهادی همراهی بر آن نظارت کند و از راه یافتن برخی چهره‌های رادیکال به دولت که عملکرد آنها پیش از این نیز مشخص بوده است، خودداری کند.

مهم‌ترین حسن این اقدام مجلس، جلوگیری از حاشیه‌سازی در کابینه است. به عبارتی رای عدم اعتماد به گزینه‌های سیاسی تندرو می‌تواند هدیه بزرگی از ناحیه مجلس برای حفظ آرامش دولت باشد.

■ دولت، مجلس و آینده جهان
دولت چهاردهم و مجلس دوازدهم در سال‌های آینده با حوادتی روبه‌رو هستند که فراتر از امر ملی بر سرنوشت مردم تأثیر گذار است. به هر صورت مساله غزه و جنگ‌طلبی رژیم صهیونیستی تأثیر خود را بر جهان خواهد گذاشت و تحولات عمیقی را شکل خواهد داد که ایران نباید در نسبت با آن در حالت انفعال قرار گیرد. مساله جنگ اوکراین و روسیه و تحولات شتابان اروپا نیز از جمله تغییرات جهانی است. همچنین باید توجه داشت تکرار سیاست غلط اعتماد به غرب مجدداً در کشور نباید زمینه‌ساز گره خوردن مساله اقتصادی به مساله مذاکرات و جلب رضایت کشورهای غربی باشد. این روند غلط در دولت حسن روحانی موجب شد کشور دچار چالش‌های فراوانی شود. حال این بیم وجود دارد که برخی گزینه‌ها ممکن است با نگاه‌های غلط کشور را در یک حالت انفعالی قرار داده و زمینه توقف رشد اقتصادی را فراهم کنند. علاوه بر مهم‌ترین چالش‌های پیش روی کشور است. مجلس باید در این باره بتواند با رای اعتماد هوشمندانه مسیر را برای دولت فراهم کند تا کشور در تحولات آینده جهان دچار خسارت نشود.

■ مجلس عمل گرامکمل یک کابینه بویا
پزشکیان از همان نخست که وارد عرصه انتخابات شد، از این مساله آگاه بود که مجلس تا پایان دولت پزشکیان از هم‌نواختن با اصلاحات برای تصدی همه جناح‌های سیاسی است، افتاد، در چرخش عجیب کرد. «وفاق ملی، سیاق سیاسی نیست، توجه همگانی به خواست ملت، برای تغییر و اصلاح امور است!» برخی این اظهار نظر را (هرچند در آن دعوت به همراهی شده بود) در ادامه گلابه‌ها و سهم‌خواهی‌ها تحلیل کردند. این عبارت بسیار عجیب در حالی تکرار

تیتراهای امروز

چگونه طی چندین دهه، پروژه صهیونیستی در حفظ موجودیت خود دچار زوال شده است؟

خودویرانگری اسرائیل

گزارش «وطن امروز» از افزایش هزینه‌های سفر به شکایات مردم در سامانه‌های نظارتی

کجاست حامی مصرف‌کننده؟

«وطن امروز» از افزایش هزینه‌های سفر با تاکسی‌های اینترنتی گزارش می‌دهد

کرایه‌ها گاز می‌دهند

بررسی اتفاقات ویژه ورزش ایران در المپیک پاریس از افتدار کشتی تا رکورد شکنی دختران

چشم‌انداز روشن

صفحه ۶

نگاه

اربعین و وجدان اجتماعی مسلمین

جعفر علیان نژادی: در نگاه حکمای اسلامی، جامعه ترکیبی حقیقی است و نه اعتباری. به این معنا که همچون آدمی، جمعی وحدت‌یافته از قوای گوناگون است. شخصیت هر انسان نیز چنانکه می‌دانیم حول سروری یک قوه شکل می‌گیرد؛ قوه غضب، قوه شهوت، قوه وهم و قوه عقل.

کالبد جسمانی انسان و تجمیم این قوا در او موجب شده هیچ‌کس یک انسان را ترکیبی اعتباری و قراردادی از چند قوه یا میل نبیند، بلکه صورت متفوق‌القول او را یک فرد مشخص دانست و رفتار او را به حساب یک شخص می‌گذارد، نه یک عضو یا قوه او.

اگر این شخص قوای خود را تحت لگام و هدایت عقل قرار دهد، به یک وحدت‌روش رسیده و تکرر قوا مانع و مزاحم حرکت و رشد او نمی‌شود. او به اصطلاح دارای وجدان عقلی است و رفتارش گزنده و زنده و مکارانه نیست.

به تعبیر حکمای اسلامی جامعه نیز ترکیبی حقیقی از انسان‌هایی است که از قوای گوناگون برخوردارند. این جامعه دارای یک روح واحد است که رفتار افراد را در آشکار و نهان تحت تأثیر قرار می‌دهد.

اگر این قوا، تحت هدایت عقل باشند، آن تکرر قوا به وحدت رویه تبدیل می‌شود. یعنی در خدمت یک عمل واحد و یک هدف مشترک قرار می‌گیرد اما اگر غیر از این باشد، گرد چهل بر خور جامعه نشسته و رفتارهای متکثر و متفاوت و ضد یکدیگر خواهد شد.

اگر از این منظر به اربعین بنگریم، بویژه تحولاتی که در ۲۰ سال اخیر در نوع رخداد و برگزاری آن ایجاد شده، متوجه می‌شویم آنچه سال به سال در حال رشد است، هم‌مسیر شدن و مشارکت جمع بیشتری از انسان‌هاست که در قالب یک ملیت و حتی یک دین و مذهب (هرچند به صورت اندک) نمی‌گنجد.

در کنار جنبه‌های فوق‌العاده و موثر این اجتماع عظیم که درباره آن بسیار نوشته شده و گفته‌اند، می‌توان شاهد رشد عقلانیت اجتماعی جامعه مسلمین نیز بود. راه یکی، هدف یکی، رنگ و نژاد یکی، مرام و مسلک یکی و همه تحت هدایت عقل بیدار اسلامی.

می‌توان گفت اربعین حسینی صدای رسا و بیدارگر عقل است که وجدان جمعی جامعه مسلمین را هر سال خطاب قرار داده و بر عقلایت آن می‌افزاید و نشان می‌دهد اگر قوای جامعه اسلامی تحت هدایت عقل باشد، همه چیز با هم به وحدت می‌رسد، همه در یک کانال قرار می‌گیرند و به سمت یک هدف جهت‌گیری می‌کنند.